

Το διήγημα της Ιορδανίδου Μελπομένης «Η παρατηρήτρια» εντάσσεται στην παραγωγή κειμένου για την 3η ενότητα της Γλώσσα της Γ' Γυμνασίου με θέμα «Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι διαφορετικοί». Η Μένη αποφάσισε να γράψει ένα διήγημα, για να αναδείξει τα ρατσιστικά στερεότυπα της κοινωνίας μας, της κάθε κοινωνίας.

Υπεύθυνος καθηγητής: Γιάννης Παπαθανασίου

Η ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΡΙΑ

Ελλάδα, Θεσσαλονίκη, Δευτέρα 25 Νοεμβρίου 2024

Βρισκόμαστε στο 3ο Λύκειο Θεσ/νίκης, αυτή ήταν η τάξη μου, η θρυλική αίθουσα του Γ5 ή αλλιώς αίθουσα 43. Το γιατί είναι θρυλική θα το καταλάβετε στην συνέχεια. Νομίζω πως έφτασε όμως η ώρα για να σας γνωρίσω κάποια από τα παιδιά της τάξης μου.

Λοιπόν, δεύτερη σειρά θρανίων, θρανίο πρώτο, ο Γρηγόρης. Ο Γρηγόρης είναι το «φυτό» της τάξης, όπως τον αποκαλούν οι περισσότεροι. Στην πραγματικότητα είναι ένα ήσυχο παιδί που οι γονείς του το πιέζουν και του έχουν δώσει την εντύπωση πως το πιο σημαντικό πράγμα είναι να τον συμπαθήσουν οι καθηγητές ώστε να παίρνει πάντα σε όλα 20. Φυσικά και το ενισχύουν όλο αυτό χωρίς να τον αφήνουν, ακόμη και τώρα, να έχει κάποια άλλη ασχολία πέρα από το διάβασμα.

Στη συνέχεια έχουμε τον Θάνο και τη Σία δεύτερη σειρά προτελευταίο θρανίο. Αυτοί πάνε μαζί διότι είναι το κλασικό ζευγαράκι που τσακώνεται στο πρώτο διάλειμμα και στο σχόλασμα πάνε στην απέναντι καφετέρια για να φασωθούν. Είναι στην ίδια τοξική σχέση από το γυμνάσιο και απλώς φοβούνται να χωρίσουν γιατί τους βολεύει η όλη κατάσταση.

Τρίτη σειρά, τρίτο θρανίο, εκεί κάθεται ο Φίλιππος. Ο Φίλιππος είναι ένα καταπληκτικό, υπερταλαντούχο παιδί που έχει μοναδική φωνή. Δυστυχώς δεν μπορούν να το αντιληφθούν όλοι αυτό με αποτέλεσμα το «πούστης» πλέον να έχει γίνει το δεύτερο όνομά του. Όπως καταλαβαίνετε είναι ομοφυλόφιλος κάτι που απ' ό,τι φαίνεται κάποιοι ακόμη να το αποδεχτούν. Μέσα σε αυτά τα άτομα είναι και οι γονείς του, που σε ηλικία 16 ετών τον ρώτησαν, όπως υποστηρίζουν οι ίδιοι, αν προτιμάει να τον διαβάσει ένας παπάς ή αν θα το

διορθώσει μοναχός του, και όταν αυτός τους απάντησε πως προτιμάει να είναι ελεύθερος αυτοί τον έδιωξαν από το σπίτι καθαρά και μόνο για το γεγονός ότι δεν ήθελε να αλλάξει.

Όλες οι τάξεις δεν έχουν ένα παιδί το λεγόμενο παιδί «φάντασμα» που στο μάθημα ή θα κοιμάται ή θα κάνει αστειάκια με αποτέλεσμα να χαλάει το μάθημα αλλά παρόλα αυτά ποτέ δε σηκώνει το χέρι του για να πει κάτι σχετικό με το μάθημα για μην τον δουν οι φίλοι του και τον πουν ξενέρωτο; Λοιπόν, στο δικό μου τμήμα αυτό το παιδί είναι ο Τέο. Κάθεται τέταρτη σειρά, τελευταίο θρανίο παράθυρο και η αλήθεια είναι ότι αυτοί οι τέσσερις τοίχοι δε χωράνε το μυαλό του. Τον έχουν παρεξηγήσει πολύ, μαθητές και καθηγητές, τον θεωρούν ηλίθιο και νομίζουν πως δε θα καταφέρει τίποτα στη ζωή του· όμως όλη αυτή η βαριεστημάρα που έχει οφείλεται στο ότι για αυτόν αυτά είναι παιχνιδάκι.

Τέλος έχουμε εμένα, το όνομά μου είναι Ηλέκτρα Παπαδοπούλου και κάθομαι στην πρώτη σειρά θρανίων, στο τελευταίο θρανίο γιατί έχω τη δυνατότητα να τους παρατηρώ όλους. Είμαι απαρατήρητη σ' αυτό το σχολείο και η αλήθεια είναι ότι το απολαμβάνω αυτό, διότι κανείς δεν μπαίνει στην διαδικασία να με γνωρίσει, οπότε αυτό μου δίνει τη δυνατότητα να είμαι αυτή που θα επιλέξω να είμαι. Επίσης ασχολούμαι με τις φωτογραφίες κάτι που βοηθά αρκετά τις παρατηρήσεις μου. Και μην ανησυχείτε· όταν λέω παρατηρήσεις δεν είναι τίποτα παραπάνω πέρα από την κατανόηση των ανθρώπινων συμπεριφορών.

Και οι μέρες περνούσαν, και το τρίμηνο τελείωσε· τι έγινε όμως αυτούς τους τρεις μήνες; Αρχικά οι μαθητές για ακόμη μια χρονιά ήρθαν αντιμέτωποι με τους καινούριους τους καθηγητές. Κάποιοι τα βρήκαν απ' την αρχή με τα παιδιά και άλλοι δημιούργησαν αρκετά προβλήματα όπως ο κ. Αλεξίου με τη συμπεριφορά του προς τον Φίλιππο.

Ο Αλεξίου λοιπόν είναι ομοφοβικός κάτι που δεν κρύβει καθόλου. Μείωνε συνεχώς τον Φίλιππο μπροστά σε όλη την τάξη και από ένα σημείο και μετά σταμάτησε να του απευθύνεται με το όνομά του και τον αποκαλούσε «αδελφή», κάτι που έδωσε αρκετό θάρρος στα παιδιά της τάξης και άρχισαν να τον βρίζουν σε καθημερινή βάση. Ο Φίλιππος έκανε αρκετά παράπονα για αυτή του την συμπεριφορά στη λυκειάρχη, αλλά αυτή του απαντούσε με ένα αδιάφορο «Έλα αύριο με τον κηδεμόνα σου». Κάτι που γνώριζε πως δε θα συνέβαινε.

Ο Φίλιππος μένει σε μια μικρή γκαρσονιέρα μαζί με άλλους δύο συναδέλφους από την καφετέρια στην οποία δουλεύει μετά το σχολείο. Δουλεύει οκτώ και κάποιες φορές δέκα ώρες χωρίς ένσημα και δέχεται συνεχώς πικρόχολα σχόλια σχετικά με την εμφάνιση και

την προσωπικότητά του αλλά δεν έχει την δυνατότητα να παραιτηθεί, γιατί χρειάζεται αυτά τα λεφτά. Όλα αυτά έχουν ως αποτέλεσμα να μην έχει καλή επίδοση στο σχολείο και να είναι κουρασμένος κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.

Σήμερα είναι ημέρα βαθμών κι ενώ κανένας δεν έχει άγχος καθώς είμαστε Γ' Λυκείου, ο Γρηγόρης οριακά δεν έχει πάθει κρίση πανικού. Περιμένει πώς και πώς να δει ένα κατεβατό από εικοσάρια, ωστόσο με το που είδε τους βαθμούς του έβαλε τα κλάματα και οι γονείς του δε σταμάτησαν λεπτό να του λένε πόσο απογοητευμένοι είναι, επειδή πήρε ένα 19! Εκείνη τη στιγμή όλοι τον έβγαζαν βίντεο και τον χλεύαζαν που έβαλε τα κλάματα για κάτι τόσο ασήμαντο όπως οι βαθμοί.

Ο Γρηγόρης τότε κατάλαβε πόσο χρόνο έχασε από τη ζωή του προσπαθώντας να είναι τέλειος στα μαθήματα χωρίς όμως εν τέλει να έμαθε κάτι. Τότε συνειδητοποίησε πως το μόνο πράγμα που θυμάται να τον ευχαριστεί πραγματικά ήταν τρία σεμινάρια θεάτρου που έκανε με την ξαδέρφη του. Έτσι αποφάσισε να πάει σε μια ομάδα θεάτρου, κρυφά από τους γονείς του βέβαια. Εκεί ενώ στην αρχή τραύλιζε από το άγχος όσο περνούσαν οι μέρες αποκτούσε παραπάνω αυτοπεποίθηση. Το μεγαλύτερο άγχος του το προκαλούσε η Σία που κάνει μαθήματα στην ίδια σχολή, όταν της το επέτρεπε ο Θάνος.

Και κάπως έτσι φτάσαμε στα μέσα του δευτέρου τριμήνου και αυτή είναι η στιγμή που άλλαξαν όλα! Σήμερα η Σία ήρθε για πρώτη φορά μόνη της στο σχολείο, καθώς την προηγούμενη μέρα είχε χωρίσει με τον Θάνο. Ο Θάνος την απατούσε αρκετούς μήνες πριν. Κάτι που αρκετά άτομα το γνώριζαν αλλά δε θεωρούσαν απαραίτητο να την ενημερώσουν διότι «άντρας είναι τι πειράζει να κάνει το κέφι του και καμιά φορά» όπως συνήθιζαν να λένε.

Μετά από αυτήν την τροπή των πραγμάτων, ο Γρηγόρης σκέφτηκε ότι ίσως τώρα είναι η ευκαιρία του να πει στη Σία πώς αισθάνεται για αυτήν. Από τη Γ' γυμνασίου είναι ερωτευμένος μαζί της, αλλά μια φορά που τόλμησε να εκφράσει τον θαυμασμό του για αυτήν, ο Θάνος και η παρέα του το φρόντισαν αυτό χτυπώντας τον και λέγοντάς του πως ένας φλώρος σαν αυτόν δεν θα μπορέσει να έχει τη Σία ούτε καν στον ύπνο του. Έτσι έπνιξε τα συναισθήματά του λόγο φόβου, ήρθε όμως ο καιρός αυτό να αλλάξει!

Σιγά σιγά ο Γρηγόρης άρχισε να μιλάει περισσότερο με τη Σία και δεν άργησε η στιγμή που της ζήτησε να βγουν για πρώτη φορά. Ήταν αρκετά σφιγμένος αλλά τη Σία δεν την ενόχλησε αφού είχε μήνες να νιώσει τόσο ωραία. Μέσα σε έναν μήνα από εκείνη την βραδιά

τα φτιάξανε κάτι που κατακρίθηκε από πολλά άτομα διότι τους φάνηκε αρκετά νωρίς για να προχωρήσει σε μια άλλη σχέση η Σία. Έτσι, σχόλια όπως : «Τι δουλειά έχει το φλωράκι με αυτή την τσούλα; μάλλον θα την πληρώνει ο πατέρας του γιατί φοβάται μην τυχόν του βγει αδελφή ο γιόκας του» ήταν πλέον η καθημερινότητα για αυτούς. Όμως δεν τους έπαιρνε από κάτω· σκεφτόντουσαν ότι τους έμειναν άλλοι τρεις μήνες και μετά θα έφευγαν μαζί για την Αθήνα, όπου θα φοιτούσαν στη σχολή θεάτρου ενός από τους καθηγητές της θεατρικής ομάδας στην οποία συμμετείχαν.

Καθώς οι βδομάδες περνούσαν και μπαίναμε στην τελική ευθεία για τις πανελλαδικές οι καθηγητές προκειμένου να ξεκουράσουν τους μαθητές, διάλεξαν να κάνουμε κάποιες ώρες συζητησούλα και σε μία από αυτές τις ώρες η κ. Τσιτούρη θέλησε να μάθει σε ποια σχολή είναι ο στόχος μας να περάσουμε. Αφού μίλησαν κάποια παιδιά ήρθε και η σειρά του Τέο ο οποίος της απάντησε πως θέλει να μπει στην ιατρική. Οι περισσότεροι άρχισαν να γελάνε και η κ. Τσιτούρη προσπάθησε όσο πιο ευγενικά να του πει ότι αποκλείεται να καταφέρει να μπει στην ιατρική από τη στιγμή που εδώ και τόσα χρόνια βγάζει με το ζόρι 12 μέσο όρο. Ο Τέο προτίμησε να μη συνεχίσει την συζήτηση και κούνησε το κεφάλι του καταφατικά.

Όσπου έφτασε η μέρα που όλοι περίμεναν, βγήκαν οι βαθμοί! Όταν έμαθαν ότι ο Τέο έβγαλε 19.020 μόρια όλοι έμειναν άναυδοι· δεν μπορούσαν να καταλάβουν πώς γίνεται ένα παιδί που δεν έφερνε καν τα βιβλία στο σχολείο να έβγαλε τα πιο πολλά μόρια σε όλη την Ελλάδα. Αρκετοί βέβαια ήταν αυτοί που είπαν πως τα αποτελέσματα είναι λάθος ή ότι με κάποιον τρόπο αντέγραψε. Όμως δεν ήταν τίποτα παραπάνω πέρα από φήμες. Και έτσι τελείωσε η σχολική χρονιά, με τον Γρηγόρη και τη Σία να φεύγουν για Αθήνα, τον Θάνο έχοντας αποτύχει στις πανελλαδικές και αποφασισμένος να πάει στρατό από την στιγμή που δεν ξέρει τι θέλει να κάνει στην ζωή του, τον Φίλιππο να περνάει μουσικολογία στη Θεσσαλονίκη, κάτι που τον βόλεψε αρκετά, και τον Τέο πιο χαρούμενο από ποτέ καθώς πλέον όλοι κατάλαβαν ότι δεν είναι ο ηλίθιος που πίστευαν όλοι τόσα χρόνια και εμένα έχοντας ολοκληρώσει τις παρατηρήσεις μου.

Κάπου εδώ θέλω να σας πω πως όλα τα παιδιά ξανασυναντήθηκαν στις 25/11/25 για να τιμήσουν τη συμμαθητριά τους που χάθηκε έναν χρόνο πριν σε τροχαίο την Ηλέκτρα Παπαδοπούλου.